
Feiten en Verhalen

Peter Alons

Feiten en Verhalen

Dr. P.W.F (Peter) Alons

Met bijzondere dank aan:

Rob Arntz, auteur van 'Model, werkelijkheid, lijdende voorwerpen en jaarverslagen' en 'Feiten en Hypes'

Eerste uitgave maart, 2020

Redactie

Peter Alons (Director PAICon)

Rob Arntz (Senior Consultant i-refact)

Omslagontwerp en lay-out

Dr. P.W.F. Alons

In druk gezet door

Brave New Books, Amsterdam

Hoewel dit boek met de grootste zorg is samengesteld, nemen de auteur en drukkerij geen enkele verantwoordelijkheid voor de gevolgen van enige fout of gebrek in dit boek.

© Copyright 2020

Nothing of this book may be multiplied and/or made public by means of print, photocopy, microfilm, audiotape and electronic medium or whatever other way, nor may it be stored in a retrieval system without prior permission of the publisher.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, audiotape en elektronisch medium of op welke andere wijze ook, noch mag het worden opgeslagen in een opslagsysteem zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

Inhoud

Voorwoord.....	5
Inleiding	7
Feiten en Interpretaties	9
Feiten en Rapportages	11
Feiten en Statistieken.....	15
Feiten en Business Intelligence.....	17
Feiten en Kwaliteit	21
Feiten en Uitleg	25
Feiten en Context	30
Feiten en Management	32
Feiten en Visioenen	35
Feiten en Waardeoordelen	39
Feiten en Dingen die voorbijgaan	43
Feiten en Kenniswerkers	47
Feiten en Werkelijkheid	51
Feiten en Hypes	57
Nawoord	61

Voorwoord

In oktober 2010 schreef ik aan het eind van mijn voorwoord bij het boek *"Over Feiten en Dingen"*:

"Peter heeft nog genoeg ideeën in zijn hoofd zitten ... en die zal hij in de toekomst vast nog nader gaan uitwerken. Peter, zullen we alvast een afspraak maken om over tien jaar een tweede deel van dit boek te schrijven?"

Intussen is het 2020 en hier ligt het dan voor u; het tweede boek. Ditmaal gevuld met columns die Peter de afgelopen jaren heeft opgesteld, aangevuld met een paar columns van mijn hand. De columns verschenen eerder op Peters website.

Er is in de tussenliggende jaren veel veranderd. Met onszelf, met het vakgebied en hoe wij naar ons vakgebied zijn gaan kijken. Maar laat ik beginnen wat hetzelfde is gebleven: Peters enthousiasme om ons gedachtegoed in cursusvorm uit te dragen.

Peters pensioen in 2010 bij Atos vormde het begin van PalCon. Onder de PalCon vlag zijn Peter en ik de afgelopen jaren cursussen *Hands-on Fact Oriented Modeling* (FOM) blijven geven. Zeker de laatste jaren is de frequentie van deze cursussen geïntensiveerd. De belangstelling voor ons gedachtegoed is blijkbaar nog steeds groeiende. Dat die aandacht groeiende is, is niet vreemd. Elke seconde komt er langs elektronische weg een enorme berg data beschikbaar. In het afgelopen decennium zijn we dit fenomeen "Big Data" gaan noemen. Maar "Big Data" is zinloos zonder duiding, zonder semantiek. Anders blijven we met een enorme berg data zitten en hebben we nog steeds geen informatie. En laat ons gedachtegoed met het Informatie Management Frame nou precies zijn om semantiek toe te voegen. Daarmee blijft ons gedachtegoed nog steeds springlevend, sterker nog: zoals we in de laatste column van dit boek, *"Feiten en Hypes"*, laten zien, het wordt met de seconde relevanter.

Waar Peters enthousiasme de constante factor is geweest in de afgelopen tien jaren, zijn er natuurlijk ook dingen veranderd. Allereerst privé; Peter is inmiddels de 70 gepasseerd en is een trotse opa geworden van zijn kleinzoon Stijn. Ikzelf ben twee keer vader geworden van Karlijn en Stijn.

Peter is – samen met Marianne en zijn kinderen – meer en meer gaan genieten van zijn pensioen en dat genot haalt hij ook uit wat ik "werk" zou noemen; het geven van cursussen en het schrijven. Dat schrijven heeft hij

gedaan in de vorm van het boek “Jethro”, een fantasy boek. Daarnaast heeft Peter de pen gehanteerd in de vorm van de columns die in dit boek verzameld zijn. In zeker zin zit in de moraal van een aantal columns een parallel met de moraal van het boek Jethro.

De columns verzameld in dit boek hebben een relatie met ons vakgebied van business intelligence. Maar feitelijk – een toepasselijke term – gaat de strekking van de columns vaak verder dan puur het vakgebied. Het toont mooi hoe Peter naar de wereld kijkt. De columns bieden een, in mijn ogen, lezenswaarde beschouwing van de wereld om ons heen.

Ik weet inmiddels wat er gebeurt, als ik in een voorwoord voorspel dat er over 10 jaar wederom een boek van Peters hand zal verschijnen. Laat ik daarom de vurige hoop uitspeken dat ik over tien jaar weer een voorwoord mag schrijven in het volgende boek van Peters hand.

Ik wens u veel leesplezier bij het lezen van dit boek.

Amersfoort, januari 2020,

Rob Arntz

Inleiding

In het najaar van 2010 werd de eerste druk van mijn boek *"Over Feiten en Dingen"* gepubliceerd. In 2013 is van dit boek een vertaling in het Engels verschenen, *"About Facts and Things"*, en in december 2019 een geheel gereviseerde tweede druk van zowel de Nederlandse als de Engelse versie. In de inleiding van *"Over Feiten en Dingen"* schreef ik, dat de artikelen in dat essay mede gebaseerd waren op twee quotes uit de literatuur. De eerste is van Ludwig Wittgenstein uit 1923:

"Die Welt ist die Gesamtheit der Tatsachen, nicht der Dinge. Die Welt ist durch die Tatsachen bestimmt und dadurch, dass es alle Tatsachen sind. Denn, die Gesamtheit der Tatsachen bestimmt, was der Fall ist und auch, was alles nicht der Fall ist. Die Tatsachen im logischen Raum sind die Welt. Die Welt zerfällt in Tatsache"....

..."Wovon man nicht sprechen kann, darüber muss man schweigen." ¹

De tweede was in 2002 te vinden op de website van Gartner:

"In spite of all modern vendor products, it is always necessary to obtain a clear-cut model – validated by the end users – of what the end users want to see in their BI-applications. Only from such a perspective one can look for an effective implementation of all necessary data-elements in the finally chosen technical environment for these BI-applications." ²

In de periode van 2010 tot 2019 heb ik nog een aantal Business Intelligence opdrachten uitgevoerd bij het Erasmus Medisch Centrum voor het leveren van veiligheids- en kwaliteitsindicatoren in de Zorg, en mocht ik samen met Rob Arntz verscheidene keren een succesvolle uitvoering verzorgen van onze cursus *"Hands-On Fact Oriented Modeling"* voor steeds weer groepen zeer enthousiaste cursisten.

¹ *"De wereld is het totaal van alle feiten, niet van dingen. De wereld wordt door de feiten bepaald, en ook doordat het alle feiten zijn. Want het totaal der feiten bepaalt wat het geval is, en daarmee ook alles dat niet het geval is. De feiten in de logische ruimte zijn de wereld. De wereld valt uiteen in feiten."...*

..."Waarvan men niet spreken kan, daar hoort men in gepast zwijgen aan voorbij te gaan."

² *"Alle moderne vendor producten ten spijt blijft het altijd noodzakelijk, dat er een helder – door de eindgebruikers gevalideerd – model moet komen van datgene wat de eindgebruikers in hun applicaties willen zien. Alleen vanuit een dergelijk perspectief kan worden gezocht naar een effectieve implementatie van alle daarvoor benodigde gegevenselementen in de uiteindelijk gekozen technische omgeving voor deze applicaties."*